

De Minister van Justitie en Veiligheid

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Brief nav motie Klaver en Sneller/vd Werf

Datum
23 december 2022

Ons kenmerk
4348919

1. Aanleiding

De Kamer heeft door middel van de motie Klaver het kabinet verzocht om alle instrumenten beschikbaar te stellen aan de politie en de veiligheidsinstanties om adequaat in te grijpen en de openbare orde te handhaven bij geweld, bedreiging en intimidatie. In het kader van deze motie is van belang dat de minister tijdens het debat over de maatschappelijke onrust rondom de stikstofcrisis in de Tweede Kamer op 30 juni jl heeft toegezegd te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor de politie om ter handhaving van de openbare orde in besloten groepen op internet te kijken.

Door middel van de motie Sneller/Van der Werf is de regering verzocht te onderzoeken op welke wijze het ongewenst en onaangekondigd thuis bezoeken van politici vanwege hun politieke overtuigingen strenger kan worden aangepakt of verboden, bijvoorbeeld bij wet of met behulp van (andere) juridische en bestuurlijke instrumenten.

Bij indiening van deze motie heeft u aangegeven het onderzoek breder te zullen uitvoeren, waarbij de aandacht niet alleen uitgaat naar politici, maar ook naar andere mensen die door dit soort bezoeken thuis getroffen kunnen worden (waarbij u kunt denken aan politieagenten en journalisten). Dit onderzoek is uitgezet bij de Rijksuniversiteit Groningen.

Beide moties zijn ingediend bij het debat over de maatschappelijke onrust rondom de stikstofcrisis op 30 juni 2022.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om deze brief naar de Kamer te zenden om de Kamer te informeren over de uitvoering van genoemde moties.

3. Kernpunten

In deze brief wordt de Kamer naar aanleiding van de moties Klaver en Sneller/Van der Werf geïnformeerd over het volgende:

- onderzoek op welke wijze het ongewenst en onaangekondigd thuis bezoeken van politici vanwege hun politieke overtuigingen strenger kan worden aangepakt of verboden,
- terugblik op de stikstofprotesten in de zomer van 2022,
- beschrijving van het bestaande instrumentarium,
- bevindingen en vervolg verkenning naar bevoegdheden politie voor gegevensvergaring openbare orde.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
23 december 2022

Ons kenmerk
4348919

4. Toelichting

4.1 Politieke context

Zie onder 1.

4.2 Financiële overwegingen

Beleidskeuze uitgelegd Onderbouwing doeltreffend, doelmatig en evaluatie (CW 3.1)	
1. Doel	Het uiteindelijke doel van beide Kamermoties is dat adequaat wordt gehandhaafd bij maatschappelijke onrust, zoals de recente stikstofprotesten. In deze brief wordt ter uitvoering van de motie Klaver ingegaan op het bestaande instrumentarium. Tevens wordt de Kamer geïnformeerd over het onderzoek dat wordt ingesteld in het kader van de motie Sneller/Van der Werf en het vervolg op de verkenning naar politiebevoegdheden informatievergaring openbare orde.
2. Beleidsinstrument(en)	In beschrijvende zin wordt ingegaan op reeds bestaande handhavinginstrumenten op basis van de Politiewet 2012, Gemeentewet, Wetboek van Strafvordering en Wet openbare manifestaties. Daarnaast wordt verwezen naar lopende onderzoeken in dat kader.
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	Deze beschrijvende brief heeft geen gevolgen voor de rijksbegroting.
3B. Financiële gevolgen voor de maatschappelijke factoren	Deze beschrijvende brief heeft geen gevolgen voor maatschappelijke sectoren.
4. Nagestreefde doeltreffendheid	In afwachting van genoemde onderzoeken worden in deze beschrijvende brief geen uitspraken worden gedaan over doeltreffendheid

	van bestaande instrumentarium of de wenselijkheid dit uit te breiden.
5. Nagestreefde doelmatigheid	Idem.
6. Evaluatieparagraaf	Eerste stap is het afwachten van het onderzoek RUG en vervolg verkenning bevoegdheden politie informatievergaring openbare orde

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
23 december 2022

Ons kenmerk
4348919

4.3 Juridische overwegingen

In deze brief wordt ingegaan op de toepassing van bevoegdheden op basis van Politiewet 2012, Gemeentewet, Wet openbare manifestaties en Wetboek van Strafvordering.

Dit zijn bevoegdheden in het kader van:

- de handhaving van de openbare orde
- strafvordering
- informatievergaring openbare orde
- verzoeken om bijstand
- vaststellen landelijke beleidsdoelstellingen door de minister.

4.4 Krachtenveld

Politie, Burgemeesters, OM en politie zijn de handhavende partijen.

Deze brief heeft indirect ook betrekking op actievoerders alsmede op personen die geconfronteerd zijn met deze acties.

De brief is ook van belang voor belangenverenigingen op het gebied van privacy ten aanzien van de (online) gegevensvergaring voor de openbare orde.

4.5 Strategie

Door middel van de terugblik wordt duidelijk gemaakt op welke wijze de politie, burgemeesters en officieren van justitie met bestaande instrumenten handhavend hebben opgetreden. In dit kader wordt tevens verwezen naar lopend onderzoek.

De rode lijn is dat het kabinet zich inzet om handhavende partijen waar nodig te ondersteunen en ook voortdurend met hen in gesprek is over wat meer nodig is.

4.6 Uitvoering

In de brief wordt melding gemaakt van de verkenning naar informatievergaring openbare orde. In dit kader is een behoefte uitvraag gedaan bij politie. Naast de uitvraag die heeft plaats gevonden bij politie, is het van belang om na te gaan bij het bevoegd gezag welke behoefte daar aanwezig is aan informatie, aangezien er handelend dient te worden opgetreden door de burgemeester op basis van de door politie verzamelde informatie. Deels is dit al gedaan, maar daar dient nog een verdiepingsslag plaats te vinden.

4.7 Implementatie

Beschrijf de stappen die nodig zijn om de gewenste eindsituatie te bereiken.

Online gegevensvergaring

1. De verkenning wordt afgerond. In de brief worden al voorbeelden genoemd die gedurende de verkenning naar voren zijn gekomen. Er moet nog een totaaloverzicht worden opgeleverd van de gewenste bevoegdheden, waarna vervolgstappen genomen kunnen worden.
2. In de gewenste eindsituatieverkenning ligt er een verkenning waarop beoordeeld kan worden welke varianten van (online) gegevensvergaring vragen om verduidelijking en/of wijziging van de wet en onder welke voorwaarden deze gegevensvergaring ter voorkoming van ernstige verstoringen van de openbare orde mag plaatsvinden. Daarnaast moet worden gezien welke waarborgen zouden passen bij verruiming van bevoegdheden tot gegevensvergaring. Het is van belang dat er een zorgvuldige afweging gemaakt wordt tussen de potentiële inperking op de grondrechten van burgers, zoals het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de vrijheid van meningsuiting, en de taak die politie heeft om de openbare orde te handhaven. Op basis van dit overzicht kunnen concrete vervolgstappen worden ingevuld.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
23 december 2022

Ons kenmerk
4348919

4.8 Communicatie

Tijdens de stikstofprotesten in de zomer van 2022 is herhaaldelijk door de minister, politie, OM en burgemeesters gecommuniceerd over de wijze van optreden.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing